

Vår dato:
13.10.2017

Høringsinnspill fra Norsk Folkehjelp - forslag til endringer i utlendingsforskriften (utvidelse av asylsøkeres adgang til arbeid og praksisopplæring)

Norsk Folkehjelp er i hovedsak positive til forslagene i høringsnotatet. Vi synes det er positivt at departementet iverksetter tiltak som kan bidra til en raskere integrering i arbeidsmarkedet og som kan motvirke passivisering. Vi synes imidlertid det er uheldig at forslagene er begrenset til personer som får plass på et integreringsmottak, da disse kun er forbeholdt 500 personer.

Adgang til å utføre oppgaver på mottaket som normalt utføres av lønnet arbeidskraft

Departementet foreslår å lempe på kravene slik at asylsøkere kan utføre oppgaver på mottaket som vanligvis utføres av lønnet arbeidskraft. Departementet definerer ikke hvilke arbeidsoppgaver dette kan være, noe som gjør det vanskelig for oss å kommentere på forslaget. Vi er i utgangspunktet skeptiske til tiltak som kan bidra til et parallelt arbeidsmarked for asylsøkere, og mener hovedprinsippet må være midlertidig arbeidstillatelse. Norsk Folkehjelp mener beboermedvirkning er svært viktig, og at man skal ha anledning til å være pragmatiske med hensyn til hvilke oppgaver beboere kan bidra til å løse. Vi ser imidlertid for oss at en utvidet mulighet til å utføre driftsoppgaver uten lønn kan skape usikkerhet blant mottaksansatte på hvilke oppgaver som er innenfor eller ikke, for eksempel hva som krever yrkesforsikring og hva som er mottakets ansvar ovenfor beboeren. Vi stiller også spørsmål ved at dette unntaket kun skal gjelde noen mottaksoperatører og mottakstyper, og om dette kan virke konkurransevridende.

Adgang til praksisopplæring i offentlig og privat sektor

Departementet foreslår at asylsøkere som bor på integreringsmottak skal kunne delta i praksisopplæring. Slik praksis skal kunne skje i både privat og offentlig sektor, og frivilligkoordinator er foreslått å ha ansvar for å følge opp beboere i praksis. Ordningen med frivilligkoordinatorer er et pilotprosjekt og er foreslått fjernet av regjeringen i deres forslag til statsbudsjett. Vi er også usikre på om personer som rekrutteres som frivilligkoordinatorer nødvendigvis innehar kompetansen til å følge opp beboere og arbeidsgivere i praksis. Det kan derfor være positivt om andre myndighetsinstanser som er involvert i integreringsmottaket også får en rolle i oppfølgingen av praksisordningen for å forhindre sosial dumping og utnyttelse av asylsøkerne.

Unntak fra vilkåret om dokumentert identitet i utlf. § 17-24 første ledd

Det er svært positivt at departementet åpner opp for å gjøre unntak fra vilkåret om dokumentert identitet for å innvilge midlertidig arbeidstillatelse. Kravet om å fremlegge gyldig pass har vært et av de største hindrene for at asylsøkere skal ha mulighet til å arbeide.

Erfaring fra Norsk Folkehjelps mottak fra før innstrammingen i regelverket i 2009 var at selv om bare et mindretall av beboerne endte opp med ordinært arbeid var det å ha tillatelsen i seg selv motiverende. Å skrive CV og ta kontakt med potensielle arbeidsgivere fikk større mening, og beboerne ble mer motivert til å lære norsk. Å ha arbeidstillatelse kan dermed virke aktiviserende og styrke asylsøkernes selvfølelse. Midlertidig arbeidstillatelse er derfor et tiltak som bør komme flere til gode enn de 500 som får plass på et integreringsmottak. Prognosene for antall ankomster i 2018 er 6000 asylsøkere. Tenker man seg en innvilgelsesprosent av realitetsbehandlede søknader på 60 prosent vil da 3600 personer ha høy sannsynlighet for opphold.

Norsk Folkehjelp foreslår derfor at unntaket fra vilkåret om dokumentert identitet som et minstekrav må gjelde for alle med høy sannsynlighet for oppholdstillatelse. Dette vil i større grad bidra til å oppnå målet om at innvandrere med fluktbakgrunn raskt kommer i arbeid og ikke blir stående utenfor arbeidslivet, og det vil bidra til å motvirke passivitet for de som ikke får innvilget søknad om å bo på et integreringsmottak.

Med vennlig hilsen

NORSK FOLKEHJELP

Henriette Killi Westhrin
Generalsekretær